

A KISVENDÉGLŐS

A magyar vendéglős- és kocsmárosipar, a borértékesítés és söripari érdekeket fölkaroló szakközlöny.
PINCÉREK HETILAPJA.

A székesfővárosi Kisvendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulatának HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egy évre 12. kor. felévre
6 kor. negyedévre 3 kor.

Felelős szerkesztő: Flór Győző.
Kiadótulajdonos: Niházy Géza.

Megjelenik minden vasárnapon.
Szerkesztő és kiadóhivatal:
Budapesten, VIII. ker., József-körút 15 sz.

TARTALOM.

A demokrácia sáncai. — *Borgazdaságunk.* — Március 15. — Szolgálati út az áruforgalomban. — *Különféle közlemények:* † Kalocsai Zsigmond. Nyílt kérdés. Dobsina látogatói. Dohányzók tilalomfái. Egy Murat halála. A Hűvösvölgy veszedelme. Az elhanyagolt 20.000 korona. Vendéglőkben felejtett tárgyak. Vidéki sörfőzők egyesülete. Szálloda- és kocsmaviszonyok Port-Arthurban. A szalámi-export bajai. Palicsfürdő újjáépítése. Egy főhercegi pálinkamérő. Cseléd-szerzők kívánságai. A pálinkásboltok vasárnapja. Szállodai-, vendéglői- és konyhaművészeti kiállítás. — *Egyletek és Szövetkezetek.* — *Üzleti hírek.* (Helyváltozások.) — Szerkesztői posta. — Utazás a vendégfogadók körül. (Minden Tamás). — Nyílttér. — Hirdetések.

A demokrácia sáncai.

... A szívekben örömtűzek gyúlnak; március idusától ihletetten ünnepeljük a szabadság, egyenlőség és testvériség megszületésének ötven és egynéhányadik évforduló napját.

Lelkünk megittasul az eszme dicsőséges győzelmének mámorától és szárnyat öltve magasan emelkedik felül az élet napi gondjainak légkörén. Ki volna az az Istenkáromló, aki ez áhítatos mámorba a fontolgató észnek disszonáns hangját merné vegyíteni? ...

Ünnepeljük hát március tizenötödikét mindnyájan, örülünk az örvendezőkkel és vegyük ki részünket az általános öröm-

nek mámorító italából. Hallgassuk meg az ünnep szónokait és olvassuk el az ujságok vezércikkeit:

»Ötvenhat esztendeje, hogy a magyar égholtra felvirradt az egyenlőség, testvérség hajnala, s minden esztendőben van egy március tizenötödike, amely nap a nemzet örömnepének napja, mert ezen a napon virradt föl annak a dicsőséges kornak fényt és világosságot árasztó hajnala.«

»Ma ünnepli a nemzet ötvenhatodikszor azt a szent napot, amelyen először ölelhetette keblére minden egyes gyermekét, hogy ezentúl egyformán részesítse őket a szabadság egyenlőség és testvériség áldásaiban.«

»Ötvenhat esztendeje, hogy az íge testet öltött, az eszméből élő és éltető valóság lett, aminek köszönhetjük, hogy azóta szabad hazának szabad gyermekei, egyenlő jogú s egymásnak szerető testvérei vagyunk mindnyájan, mi magyarok« ...

— Éljen, éljen!! — kiáltjuk viharos lelkesedéssel, egetverő, szűnni nem akaró tapsal; a szívünk vaj, az arcunk lángban ég s szemünkben a túlárado boldogság könnye ragyog.

Azután — begöngyölítjük a zászlónkat és indulunk hazafelé. Mához egy évre majd

újra lelkesedünk, újra szerető testvérei leszünk egymásnak valamennyien.

Most pedig, elmúltán az egyenlőség ünnepének, árkoljuk el magunkat az egymástól elválasztó sáncok közé s ezen belül éljünk a nagy napok egyetlen igazi vívmányával: a gondolatszabadsággal.

Hát igazán csak ötvenhat éve volna annak, hogy hazánk felett kisütött a szabadság és testvéries egyenlőség napja? Hisz ezer év múlt el, amióta a legnagyobb szabadsághősnek, a szent demokrácia isteni megalapítójának, Krisztusnak vagyunk lélekben követői! Nem ötvenhat, de ezer év óta volnánk hát szerető testvérei egymásnak, ha — igazán volnánk.

Csakhogy lám, a demokrácia szent eszméjének megvalósulásához ezer esztendő is kevés; ötvenhat esztendő meg éppen csak egy pillanat hozzá az idő kerekén. Egyenlőség volt negyvennyolcban is, s van azóta is minden esztendőben — március 15-én. De az esztendő többi napján csak urak, nagy urak és legnagyobb urak vannak, élesen elválasztó falai közt a társadalmi elkülönülésnek. Sánc az alkotmány, sánc a társadalmi osztályok és óh, sánc még az egyenlőségért élő-haló demokrácia körül is!

E sáncokon belülkerülni pedig meg

TÁRCA.

Utazás a vendégfogadók körül.

Régi emberek, új emberek,

Irta: Minden Tamás. (8.)

A régi pécsiek ezt másképpen, egész megfordítva cselekedték. Ők föl a hegyekre mentek s a Szerémséggel kapcsolódó rónaságba kapaszkodó villányi halmok nyújtotta szép panorámát innen szemléltek s csodálták. Persze nem mindig, csak ha a szőlőműveléssel való elfoglaltságuk erre időt engedte. Ami azonban csak nagy ritkán történhetett, miután a várost övező hegyek s halmok minden kis részén buján tenyésző szőlők állandó dolgot adtak mindenkinek. Abban az időben a magas Mecsek minden behajlásán, tetején és ormán úgy virult és futott a szőlő, mint a mai kövecses, törpe cserjés oldalán és tetején az iszalag.

A pécsi hegyek egyik legkiemelkedőbb részén, egy kiugró ponton állt akkor egy nyáron-télen kellemes üdülést és szórakozást nyújtó szőlőház. Ez az épület (ha most állna, majd a pécsi indóházat nézné

szembe), az öreg Thipió tulajdonát képezte. Az öreg, miután keszthelyi vagyonát két fia között egyformán osztá meg — ide, a pécsi hegyek legszebb részén levő szőlőjébe vonult és szőlőtermeléssel foglalkozkodott. Az ő szőlője termette a legjobb bort s a törökök által a múltban annyira kedvelt *ürmöst* szintén az ő hegyén szűrték. Mind utóbbi, mind a többi termését a fiai vásárolták meg rendszeren — szüretkor.

Tehát ide irányította útját és hozta szép asszonyát a szegedi Thipió ...

Az öreg fogadós ezeknél a szavaknál hirtelen megállott s a szürkület árnyával bevont tájat nézte körül. A szt.-györgyi állomás tőlünk alig kétszáz lépésnyi távolságra volt, s túlán a csöndesen fekvő Balatonnak a félhomálylyal ölelkező gyöngye párafüstje látszott. Valahonnan leplezett cimbalom zenének és leány énekének hangjai hallatszottak s terjedtek szét az enyhe nyári estén.

— Az Ivancsné leányai — mondta csöndesen öreg társam, ahogy a kellemes hangok hallgatásába merültem el. Majd gyorsan hozzá tette:

— A lyubosi csárdából szintén ilyen hangok hallatszottak ez előtt 40—50 év-

vel. De akkor hej, akkor még más világ volt ... Nem mint máma.

... Mára! — nevetett halkán a vénfogadós — máma nincs világ, máma nincsen élet, Minden Tamás ... Mára minden színtelen, öreg. Olyan mint én vagyok. Hallottad aint az előbb meséltem? Különben 'iszen — mit meséltem? Semmit. Amit ezután fogok mesélni — szintén semmi. Mert ezek a dolgok már elmúltak. Az alakok elenyésztek, elnyugodtak. Igaz, vannak még közülök, akik élnek. Szegednek öreg fogadósa, a nagy vendéglős család, a hét Bugovits leány, a balatoni vén kalmár és a lyubosi csárdás — még élvezik a földi jókat. De mások is: maradékaik, az új emberek. Azonban én ezeket csak kevéssé ösmerem. Ezeket te jobban ösmered s ezekről többet te beszélhetsz, Minden Tamás

Ivancsné vendéglojének ebédlojében két vendég volt: egy pap és egy barát. Az egyik Zala-Egerszegre, a másik Lendvára volt utazóban. A vénfogadós köszönté őket, aztán folytatá félbehagyott beszédét.

... Mindenki panaszkodik — kezdte az öreg lyubosi. Mindenki panaszkodik és mindenki elégedetlen. Némelyik az életével nincs békességben, némelyik a rá

ne próbálja senki, aki a sorstól arra jeltetett ki, hogy azokon kívül maradjon. Ne menjen vesztébe, mert a sáncokban kemény falra talál. Okuljon a példákban, amelyek nap-nap után tárulnak szeméi elé intő tanulságul.

Mert a demokraták zengő páthosszal hirdetik ugyan a szabadságos egyenlőséget, de sáncaikon belül ruganyos fotelekben élvezik a népszerűség tápláló kényelmét s ott senkinek sincs helye, aki foglalkozásánál vagy születésénél fogva nem odavál.

Mi vendéglősök, demokratáknál egyebek sem lehetünk s amennyiben a demokratság rangot megjelölő fogalom, a ranglétrának eme fokán felülemelkedni kicsoda szerencsétlennek jutna is eszébe közülünk? Ám, hogy a »hivatásos« demokraták között azért még sincs helye egy »közönséges« vendéglősnek, azt úgy gondolom még Eötvös Károly is aláírja, aki pedig Isten kegyelméből való fő-fővajdája a demokratáknak. Hogy aláírja, ez abból következtethető, ami nemrégiben esett meg tulajdon személyével, még pedig éppen ennek a jól elsáncolt nemes testületnek egy alkalmi lakomáján. Az eset nem valami nagy, de élénken jellemző tünete a demokrata-felfogásnak, amely szerint hangosan illik hirdetni az elveket, de az elvek alkalmazásának módja megint egy más kérdés.

Exaltált »hívek« prédikálják, hogy Isten és ember előtt mindnyájunknak egyforma kell, hogy legyen a joga, de amikor a fő-fő demokrata maga mellé akar ültetni egy vendéglőst, rémüldözve súgják a fülébe, hogy: »az Istenért, hiszen az csak egy közönséges korcsmáros!» Hogy tovább nincs, az bizonyosság arra a fentebbi tételre, amely szerint a demokrácia sáncait nincs jogában akárkinek megmászni, annál kevésbbé egy »közönséges« vendéglősnek — s egyszersmind valószínű jogosultsága a

feltevésnek, hogy e tételt a fő-fő demokrata is készséggel aláírja.

Elmulván pedig a márciusi ünnepnapok, senki a demokratáknál élénkebben nem fájlalja s keserűbben nem panaszolja, hogy a nagy idők egységesen holdgőg eszméi még mindig nem tudtak a vérünkbe átmenni, a születésnek még mindig megvannak középkori kiváltságai s az alkotmány sáncain még mindig olyan sokan vannak kívül rekedve.

Hát nem baj! Ha tudtunk az eszme diadalára ezer (magyarul ötvenhat) évig várni, várhatunk most is minden esztendőben 364 napot. A 365-iket március tizenötödikében köszöntjük, amikor újra felvirul a testvéries egyenlőség egy napos korszaka.

Ez az egy nap megéri, hogy érte elfelejtsük a többi háromszázhatvanöt napot, mert március tizenötödikén összeomlanak a szilárd sáncok is egy napra s mi, akik e sáncokon kívül robotolunk: ezen az egy napon egyenlőjogu testvérei lehetünk a demokrácia fölönt apostolainak.

BORGAZDASÁGUNK.

Az olasz bor vámjaja. Az olasz bor példátlanul alacsony vámtétele ellen a magyar érdekeltségi körök immár közel egy évtizedes lankadatlan küzdelmet folytatnak. Olaszországgal a kereskedelmi szerződések tudvalevőleg abban az időben kötöttek, amikor nálunk a bortermelés borzasztó elemi csapások következtében a minimumra szállott alá s a lehető legalacsonyabbra lefokozódott fogyasztási igényekkel sem volt képes lépést tartani. Ily körülmények között természetesen helyén volt, ha az állam gondoskodása a szomszéd bortermelő államok valamelyikének olcsó behozatali vámtételek mellett megnyitotta az ország piacát. Kapott e érte cserébe rekompenzációt vagy nem, az az általános közgazdasági politika lapjaira tartozik. Itt, e kérdés elbírálásánál csak az jöhet számba, hogy a lakosság fogyasztási igényei a körülményekhez

volt, mert az élelmes eszű ember, lett légyen az jobbágy vagy nemes, mindenkori kint, s az ebbeli kitűnőségének szép hasznát első sorban is ő maga látta. Azok az iparosok, akik a rég ezen világában mesterségüket jól értették, jobban érvényesültek s éltek, mint holmi kiskirályok.

Amikor pedig Thipió szép, szöktetett asszonya megállott a mecseki hegyeknek, akkor legpompásabb helyén, az öreg Thipió szőlőivel benőtt s futott kiugró ormon, az elragadtatástól így kiáltott föl:

— Isteni, valóságos tündérberek! . . .

Hozzátette még azt is, hogy soha se tud eléggé hálás lenni az ég ura iránt, hogy őt eme gyönyörű vidékre vezérelte. A lent elterülő völgy s a völgybe szép poétikus rendtelenségben épült házak, melyeknek elejét-tetejét nagyszerű aránytalanságban szőtték s hálózta be a venyigék, — bálumattal töltötték el s majdnem egy óra hosszáig gyönyörködött a természet és emberi kezek nyújtotta szép völgy csodáiban.

— Itt — és a hegycsúcsra mutatott — fogunk vendégfogadót berendezni és vezetni. Meglásd Thipió — mondta mosolygós szemekkel a mellette álló Thipiónak — olyan vendégfogadó lesz ebből, hogy

képest legjobb gazdasági intézkedések mellett kielégítést nyerjenek. E szempontok kényszerítő szüksége szülte meg az olasz bor behozatalának 20 arany forint helyett 3 frt 20 kros vámtételét, aminek természetes következménye lett az, hogy az olasz borok valósággal elárastották hazánkat. A beözönlés jóval túlhaladta a szükség mértékét, aminek káros következményei csakhamar jelentkeztek s abnormis elfajulásokban csúfá tették a célt, melyet szolgáltnok kellett volna. A magyar termelőknek, akiknek abban az időben is voltak eladó boraik, olyan konkurenciát csinált az olasz boráradat, hogy emellett teljesen lehetetlenné vált termelésük értékesítése. De csinált a vendéglő- és korcsmaiparnak is olyant, hogy még ma is nyögi a nyomában támadt pusztító betegséget. Az áradat esatornáiból úgy burjánzott az egyébként Tiszavirág-életű olasz korcsmák, mint záporosó után a mérges gomba. A borpancsolásoknak és hamisításoknak is ez nyitotta meg korszakát, melynek krónikái az egész magyar borgazdaság jövőjére vetettek kétségbejítő sötét árnyat. Csuda-e, ha ezután a legerősebb akció kapott lábra az olasz borvámklauzula eltörlése mellett? Különösen amióta a filloxa-járvány elvonulása lehetővé tette szőlőink felújítását s a fogyasztást a hazai termelés ismét képes volt ellátni. A borgazdaság föllendítésére alakult társadalmi intézmények akciójának ereje nem maradt hatástalanul, álláspontjuknak érvei győztek az egész vonalon, s maga a kormány évekkel ezelőtt kötelező ígéretet tett, hogy az Olaszországgal újból kötendő szerződésből a borvámklauzula ki fog maradni. Mint ismeretes, ez a szerződés a múlt év végével lejárt, az az új szerződés azonban ez ideig nem volt megkötendő politikai okokból. A kormány a kényszerű helyzetben provizórikus megállapodással segített a bajon, melynek érvénye ez évi szeptember hó végéig tart. E provizóriumnak is csak első — január — hónapjában volt érvényben a kedvezményes vámtétel s azóta Ausztria-Magyarország területére olasz bort is csak 20 aranyforintos vám mellett lehet behozni. Az olaszok természetesen kibasztaák a kedvezmény ideiglenes tartamát s januárban és megelőző decemberben annyit importáltak, amennyit az ország felvevő képessége csak elbírt. Ebben a két hónapban 569 997 métermáza bor jött Olaszországból a közös vámterületre. A krízis ez utolsó fellobbanásán át kellett esni,

ennek hírére, csudájára még Kaposból s Zalából is ide fognak járni.

S amíg ezeket monata, szép szőke fejcséje már a tervet is kilőzte. A meredek, majdnem egyenes hegyoldalon folyosó szerű út fog a magasba folyoztatni, amelyen kocsik is egész vígan közlekedhetnek. A kanyargós út egyes részén, ugy két-három helyen, kis esárdafélék lesznek fölállítva, amely egyszersmind pihenőül is fog szolgálni, a hegytetőre gyalogszerrel kirándulóknak.

A hegytetőn pedig pavillonszerű vendéglő, amelynek köröskörül terülő szép kert udvarán, apró lugasokban és a cseresznyefák alatt helyzetetnek el az asztalok. Magas bérletetűn, tiszta levegőgben, sűrű levelű fák és szőlőberek árnyában néha-néha jó muzsika mellett, — ah, mi pompásan fog majd esni a szórakozás, mulatás! — gondolta el a szép katonáné.

S az élelmes szellemű szép asszony számítása teljesen bevált. Fogadjuk, a melyet eképpen létesíthetni mindenki abszurdumnak tartott, — olyan forgalmat csinált, hogy ennek tiszta haszna ma a főváros tiz nagyobb fogadója tiszta jövedelmével ért föl.

(Folytatás.)

rótt nagy terhek miatt mond keserű panaszoikat, — míg legtöbbször a foglalkozásból származó sok bajos körülmények s gondok tesznek elégedetlenné. De még az állam maga sincs megelégedve sorsával. Aki azonban emiatt legkevésbbé sem szokott elkeseredni, állván neki több oly mód rendelkezésére, amelyekkel menten tud segíteni a baján, ha — akar. Hogy pedig mennyire akar, azt legjobban tanúsítják a mindinkább való adófölemelések és újabb-és újabb című adók életbeléptetése, kivételése.

A régi világban nem ösmerték az adónak ezt a mai sok különböző nemét, címét. Sem a fogadás, sem a vendéglős, sem a nagyközönség különféle osztályai és ágai. De ha ösmerték volna, sem szólanak ma annyira ellene. Mert akkor még — jobb világ volt. Kevesebben voltak az emberek s így (de talán más oknál fogva is) — türethetőbbek voltak a viszonyok. A mely körülményhez ugyan hozzá járult az is, hogy az akkori népek leleményesebbek és élelmesebbek voltak. Dacára, hogy abban az időben nagyban járta a ribiga, mivelhogy az emberek nagy része akkor rabszolgasorsban volt. Aminek különben előbbihez köze semennyiben sem

gyógyulás következik utána, csak hogy túl vagyunk már egyszer rajta. A jövő rózsás színére némi homályt borít ugyan Hieronymi kereskedelmi miniszter begombolkozása, melylyel a jövőt illető kormányzandékok feltárását a képviselőház közgazdasági bizottságában Mezőssy Béla által hozzá intézett kérdésre megtagadta; a régi formájú klauzulához hasonló tarifától azonban nincs mit tartani, hisz a közvélemény egyhangú állásfoglalása erősebb tényező minden kormányhatalomnál, lenne ott egyébként minden váratkozás ellenére bármilyen titkolni való szándék. Tény az, hogy kedvezményről a végleges szerződésben sem lehet most már szó az olasz borimporra.

Március 15. A szabadság születésnapját gyönyörű ünnepélyvel ülte meg f. hó 16-án a debreceni pincér szaktanonciskola. A mindvégig emelkedett hangulatban lefolyt ünnepélyt a csapó-utcai iskolahelyiségben rendezte az igazgatóság s a 24 tanoncon kívül jelen volt rajta a vendéglős- és kávéskár teljes számmal, úgyszintén a főpincérek és többi pincérkártszak is mind, akinek csak szolgálata engedte. A minden részében fényesen sikerült ünnepi program 1. pontjaként *Politzer* Adolf, az iskola igazgatója mondott hazafias hévíől áthatott ünnepi megnyitót, amit a jelenlevő ünneplők kitörő lelkesedéssel fogadtak. *Rácz* Gyula szavalta azután Gyulai Pál „Előre” c. köteményét, majd a „Talpra magyar!” szavalata következt most *Horváth* Lajostól (a Kis debreceni sörcsarnok tanonca), aki ez örökeltű szöveget költeményt kisfiú léteére oly érzéstartó tüzzel és rátermettséggel adta elő, hogy az egész hallgatóságot magával ragadta s a végén viharos tapsok jutalmazták a kis hazafi tüzes előadását. Most ismét *Politzer* A. igazgató lépett a lelkes hangulatú közönség elé, hogy felolvasással méltassa az ünnep jelentőségét, amit a hallgatóság ugyancsak tetszéssel fogadott. *Morga* Endre szavalta ezután a „Magyar nyelv”, *Varga* Gyula pedig a „Magyar zászló” című költeményt, mire az ünnepet a Szózat és Himnusz elnéklése zárta be. — Boldog ifjúsága, szerencsés nemzedéke pályánknak, kinek megadatott a sorstól, hogy fogékony ifjú lelkét a multak dicsőséges hagyományából táplálhassa és acélozhassa a férfi életküzdelmére: adj hálát a Gondviselésnek. A ti apáitok, a ti elődeitek nem voltak ilyen szerencsések, ám a hazának azért olyan hű fiai, amilyen ha belőletek válik: elődeiteknek, apáitoknak létszen a legszebb lelki jutalma:

„Szolgálati út” az árúforgalomban.

A papság, állami és egyéb polgári hatóságok, legfőképpen pedig a katonaság lépcsőfokok szervezete, amennyire disponál a maga portáján, épp annyira imponál kitélő s hovatovább egész szellemi, ipari és kereskedelmi, sőt tán még a családi életünk is annak mintájára rendezkedik be. Hát hiszen csak értjük, ha a baka nem mehet a maga ügyes-bajos dolgával vagy panaszával egyenesen a tábornok, vagy krigszáminiszter elé. Ott a rendtartásnak a grádicsnyos szolgálati úton kell történnie egy fel nem adható cél érdekében, amit úgy hívnak, hogy fegyelem. Többé-kevésbé szüksége van erre a grádicsnyos rendszerre a papi és hatóság szervezeteinek is; és amennyiben szükségük van rá, joggal is ragaszkodnak hozzája, mert náluk ez a fölé- és alárendeltségnek törvényesített skáláján és viszonyán alapul.

Azonban bármennyire imponál is valakinek a skála-rendszer eme szertartásos külsősége, ez még éppenséggel nem jogosítja őt arra, hogy azt a kereskedelmi és ipari életben is meghonosítani törekedjék. Nem pedig azért, mert itt mindenképp előtt teljesen egyenrangúak a felek (a pléhgallér hatalmának tehát senki se hajlandó magát alávetni), azután meg van valami a célszerűség szempontokban is, amelyek a produktív gazdasági életben előbbrevalók minden ceremonális cafarnagnál, ejtse ez egyébként bármilyen hatalmába az arra fogékony lelkeket. Végül pedig, amit elsőként kellett volna felhoznom, senkinek sincs joga a más zsebére berendezkedni ilyen hierarchikus szervezettel, ha az a más az, akitől ő élni akar.

A Törley pezsgőgyár s a kőbányai sörgyárak mindeme szempontok figyelmen kívül hagyásával, erőszakkal tartatnak be ilyen »szolgálati utat« árúforgalmukban a fogyasztókkal, azoknak nem csekély kárára és bosszantására. Az a marosvásárhelyi vendéglős például, aki naiv hitében egyenes összeköttetésbe akar lépni a gyárral, csakhamar meggyőződik, hogy ez lehetetlen, tessék a gyár helyi bizománnyosához (itt történetesen egy szatócsoshoz) fordulni s tetszik vagy nem tetszik, a gyár hasznán kívül az övét is megfizetni. A gyár persze abban a hiszemben van, hogy vendéglősöknek és kávésoknak ígyis-úgyis muszaj az ő gyárterményét tartani, ellentálló renitenskedésektől tehát nincs mit tartania. Hát mindenesetre szép dolog, ha az embernek módjában van a negyvennyolcból nem engedni, de mit szólna vajjon az igen tisztelt Törley-gyár ahhoz, ha egyszer a vendéglősöknek és kávésoknak is eszébe jutna nem engedni s elhatároznák a »Törley« bojkottálását? Alighanem jó lesz ezt az eshetőséget fontolóra venni s inkább a bizománnyos szatócs érdekét alárendelni a nagyfogyasztókéhoz, mint emezeket amazéknak.

Ugyanez a megjegyzésünk volna a bécsi osztrák milliomos, Dréher Antal kőbányai sörgyárával szemben is, amelylyel különben még sokkal csehebbül állunk, mint a Törleyék pezsgőgyárával. Ez az európai sörkirály magyar tartományának erdélyi részében Kolozsváron székelletti fő-főbizománnyosát, aki a kormányzatára bízott országgrésznek minden jelentősebb városában al-bizománnyossal (raktárossal) képviselteti magát, így Marosvásárhelyen is. A diktatura felaprózásának itt ugyan még mindig nincs vége, mert az al-bizománnyosoknak a kisebb helyeken ugyancsak vannak kisebb hatáskörű megbízottaik, de ez a mi érdek-szféránkon kívül esvén, nem foglalkozom vele, csak megemlíteni kívánom a jellemzés kedvéért. Veszem tehát csak a helybeli állapotot, mely a vendéglősökre, mint fogyasztókra nézve, valóssággal lealázó. Itt közlünk ugyan hiába fordulna valaki nem egyenesen a fényes portához, de a kolozsvári basához is, mert aki ezt tenni megpróbálná, az csak legfőképp a »szolgálati útnak« illő betartására lenne alaposan kioktatva. Nem szólva most a közönség érdekéről, ami pedig nagyon is élénk kapcsolatban van ez ügygyel, kérdem: mi joga van én rajtam, az én akaratom ellenére a kolozsvári fő- és marosvásárhelyi albizománnyosoknak élniük; mért kell nekem a bécsi milliokon felül ezeknek az uraknak a vagyonát is szaporítani a magam üzleti és egyéni érdekének károsításával?

Nem a bécsi milliók sárga-fekete színében pompázó gazdájától várok én erre

feleletet (az ő dinasztikus magasságához a szolgálati útnak illetően mellőzéseivel úgy se érne föl az én kérdezősködésem), hanem vendéglőstársaimtól, akik ennek a lealázó állapotnak éppen olyan károsultjai, mint jó magam.

Kénytelenek vagyunk mi a bécsi járom viselésével másod-, harmad- és negyedkezek hasznáért is izzadni? Nincs megírva sehoh, hogy mi ezzel kénytelenek volnánk.

Dréher úrék meg Törley úrék csak tartás fenn a bizománygyárda lépcsőfokok rendszerét, mi meg szervezkedünk szövetkezettel s védjük meg fogyasztói érdekünket szövetkezet fölállításával! Majd meglátjuk, kinek lesz ebből kára: nekünk, a kicsinyeknek, vagy nekik, a hatalmasoknak és nagyoknak?

Egy marosvásárhelyi vendéglős.

A kisvendéglősök legközelebbi összejövetelüket Kosenhofer vendéglőjében, VI. ker., Szív-utca 16. sz. alatt március hó 24-én délután 4 órakor tartják. Az összejövetelen való megjelenés minél teljesebb számban kérelik.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

A Kossuth Lajos sirjánál tartandó gyászünnepélyen a Kisvendéglősök ipartársulata testületileg fog részt venni. Kéretnek a t. társulati tagok, hogy a részvételre lehetőleg teljes számban sziveskedjenek jelentkezni. A gyülekezés ma, vasárnap délután 3 órakor, Lukáts János, Baross-utca 19. szám alatti vendéglőjében lesz.

† **Kalocsai Zsigmond.** Csak ma egy hete foglalkoztunk e névnek birtokosával, hírül adva, hogy régi, híres szállodájából, melylyel egész élete folyása kapcsolódik úgyszólván egybe, legközelebb ki fog költözni. Hogy gondolhattuk volna akkor, hogy ez a kiköltözés oly tragikus végzettséggel fog bekövetkezni, még mielőtt soraink a nyilvánosság elé juthatnának? Hisz az alig 43 éves ember egész alakjáról, pirosposztag arcáról csak úgy virított a friss, örökké mozgékony életerő. Aki ismerte, azt hitte róla, hogy vasból van a szervezete, amely soha sem fog elpusztulni. S íme, vasárnap reggel gyászjelentés érkezik Szatmárról, Kalocsai Zsigmond hírtelen halálának lesújtó hírével. Kalocsai Zsigmond, a szatmári »Gróf Károlyi«-szálló tulajdonosa, a M. O. P. E. helyi választmányának fardhatatlan buzgalmú elnöke pénteken, március hó 11-én délelőtt hirtelen elhunyt. A városban futótűzként terjedt el a híre a megdöbbentő gyászestnek, amit eleinte senki sem akart elhinni. S mi is alig tudtunk a gyászjelentés betűinek hinni, pedig kegyetlen, szomorú valóság: Kalocsai Zsigmond nincs többé. Szállodájából, melyet annyi ambícióval szerzett meg tulajdonává, de amelyből az utóbbi években folyton kiköltözni készült, elköltözött örökre ezzel vége a fardhatatlan munkakedvnek, amelytől ő maga is, mások is méltán vártak nagyon sokat. A váratlan halál mélységes gyászba borította az elhunytak legszebb reményekre jogosított nagyszámú családján kívül a rokonok, barátok és közelállók egész seregét, akiken ő épp oly szeretettel csüngött, mint a hogy ő hozzá ragasz-

codott benső ösztönből minden barátja és ismerőse. Pedig az alkalmazkodni tudás nem volt az ő tulajdonságai közül való, erős meggyőződésű, nyílt, szókimondó ember volt ő, csak hogy természetének e vonását, mely másoknál nyers modor lett volna, a művelt férfi, tapasztalt szakember világos és igazságos felfogása tette vonzóvá. Szerető családapát, jósvívű rokont, megnyerő barátot vitt Kalocsában magával a sírba a halál; egy ritka vendéglőst, akinek idő előtti halála mély fájdalommal tölt el mindenkit, aki csak valaha közelében volt. Özvegyén kívül nyolc árva siratja; a saját négy gyermekéhez vette 8 év előtt elhalt fivérének, Kalocsai Sámuelnek hátrahagyott 4 árváját is, akiket az övéivel egyforma szeretetben nevelt halála napjáig. — A temetés az egész város legnagyobb részvétele mellett vasárnap dél előtt volt óriási közönség jelenlétében. A megboldogult özvegyéhez érkezett tömördek résztvevő levél között van a M. O. P. E. szatmári választmányának részvétirata is, melyet itt adunk szó szerinti szövegében: — *Nagyságos asszonyunk!* Az a mélységes seb, melyet hön szeretett férjének elhunytá utótt Nagyságos Asszonyunk és családja szívében, a Magyar országos pincér-egyesület szatmári választmányát is fájdalommal töltötte el. A rettentő csapás elviselésénél vigasztalja némileg az a tudat, hogy a mélységes gyász bennünket is közelről érint, hiszen a drága halott élete, munkálkodása, buzgósa és fáradhatatlan törekvése egyesületünkkel annyira összefonódott, hogy mi is úgy szólnánk apát vesztettünk el benne. Adja Isten, hogy Nagyságos asszony és kedves családja vigaszt találjon a mélyen érzők fájdalmának megnyilatkozásában és a fájó sebet segítse behegészíteni a mi részvétünk is. — Az elhunytának életrajzi adataiból ismeretes előttünk, hogy már gyermekevei is az ő »Károlyifogadó«-ban teltek nevelő- és keresztapja, Friedman Sándor házában, aki akkor a szálloda bérlelője volt. Itt tanult és nevelkedett s miután közben a vidék több elsőrangú tüzletében pincéreskedett, többnyire mint főpincér, — így a debreceni »Bika«-szállodában is — keresztatyjának halála után, ez előtt 20 évvel ő vette át a Károlyi grófok uradalmához tartozó szállodát s később örök áron tulajdonába is vette. Mint már szállodás, itt nősült 1886-ban. Most elment, ahonnan nincs visszatérés, pótolhatlan veszteségére övéinek, szeretettjeinek. Ideális lelke adjon a mindnyájunk Ura örök irgalmat és békeséget!

Vendéglőkben és kávéházakban felejtett tárgyak kimutatása. A székesfőváros r. főkapitányi hivatala 6822/904. sz. határozatából a következő felhívást intézi körözvényben a szállodák, vendéglők és kávéházi helyiségek tulajdonosaihoz: »A büntetőtörvény rendelkezése szerint minden talált tárgy 8 nap alatt a tulajdonosának, vagy a hatóságnak beszolgáltatandó lévén, az érdekelt nyilvános helyiségek tulajdonosai felhivatnak, hogy a közönség által ott felejtett tárgyakat két példányban kiállítandó kimutatások mellett, melyekben a talált tárgyak pontosan leírandók s a találás helye és ideje is kitüntetendők, a törvényes határidőben a rendőrségnek szolgáltatassák be s egyúttal az ezen tárgyak kezelésével megbízott egyénnek nevét s lakását is a főkapitány-sági hivattal közölni sziveskedjenek.«

Egy kérdés a M. O. P. E. igazgatóságához. Ezen a címen a következő sorok közzétételére kértünk föl: »Kényszerűségből intézem soraimat az O. P. E. igazgatóságához, abban a reményben, hogy a kellő felvilágosítást ezuttal megkapom rájuk. Az alapszabályok 5. szakasza azt mondja, hogy »az egyesület célja az egyetértés és együttműködés érzetének fejlesztése, különösképp

pedig a helyközvetítés célszerű és ingyenes intézése.« Én az egyesület eddigi működésében épp az ellenkezőjét tapasztaltam ezeknek úgy az együttműködés és egyetértés, mint a helyközvetítés körül. Nem szólva a szakasz előbbi tételéről, utalok most csak arra, hogy a helyközvetítés intézése körül mily óriási mulasztások és helyrehozhatlan hibákat követett el az egyesület azáltal, hogy a vidéki választmányokat teljesen elhanyagolta s ahelyett, hogy megadta volna nekik az irányt és kellő felvilágosítást a működésre nézve, ezt teljesen mellőzte, sőt még érdemesnek sem tartotta ily értelmű felterjesztésekre a kellő választ megadni. Ismeretes dolog, hogy a nagyobb vidéki városokban egymás után alakultak a választmányok s e tekintetben Kassa sem maradt hátra. A választmány megalakult itt is, csak hogy már megalakulásakor leküzdhetetlen nehézségekkel kellett vívódnia, mert a helyközvetítésre nem kapta meg a hatósági engedélyt. A választmány elnöke azonnal felírt ez ügyben az igazgatósághoz, úgyszintén én is írtam két ízben; egyszer Kalmár Fábán úrnak, egyszer pedig az igazgatósághoz ajánlott levélben, kérve, hogy világosítsanak fel bennünket, mi módon lehetne a másutt megkapott jogot nálunk is megszerezni? Többször ismételt felterjesztéseinket azonban meg csak válasza sem érdemesítették, minek következménye az lett, hogy a tagok a tagdíjak befizetését beszüntették s a választmány eképp teljesen feloszlott. A tagsági díjat most már egyedül csak én fizetem, amit én teljesíteni is fogok, míg csak a M. O. P. E. fennáll s ennek a törhetlen ragaszkodásnak a jogán intézem nyílt kérdésemet az Egyesület mélyen tisztelt Igazgatóságához: összeegyeztethetőnek tartja-e vajjon az általam előadottakat az intézmény kitűzött céljaival? — Hazafias és bajtársias tisztelettel: *Magel Gyula*, Kassa, 1904. március hó 15-én.

Dobsina látogatói. A mi gömörmegeyi természeti csodánk híre évről-évre nagyobb mérveket ölt s a gyönyörű barlangot most már a külföldről is mindig többen-többen keresik föl. Az 1903 ról szóló kimutatás szerint 3950-en voltak ez évben a barlang látogatói, akik közül 2931 magyar, 302 osztrák, 612 német, 31 angol, 21 orosz, 3 olasz, 26 amerikai, 7 holland, 3 francia, 8 dán, 1 román, 3 bolgár, 2 pedig kínai nemzetiségű volt. Ebből, tekintve hogy a dobsinai jégbarlangot a legtöbb külföldi turista megnézi — s hogy e kimutatás számadatai az idegen forgalom arányainak is megfelelnek nagyjából: megállapíthatjuk, hogy a hazánkat fölkereső idegenek között a németek az óriási többség. A barlangnak felfedezése óta a múlt év végéig 78.114 látogatója volt.

Szálloda- és kocsmaviszonyok Port-Arthurban. Pázmándy, a világlátott Dini olyan szeretetreméltó elfogultsággal tessékelt a minapában az utazóközönséget (nem a kereskedelmieket) a keleti harctér fővárosa, Port-Arthur felé, hogy szinte majdnem hajlandó lett volna az ember föltenni, de sok jó bankettet ehett végig ott a távol keleten ami general gurmandunk — generalszaft nélkül! Hogy ebbe a balhiedelembe másokkal együtt mi is miért nem estünk, az a Pázmándy Dénes ismertető közléseinek a fátumához tartozik, mely nagy csökkönyösséggel állja útját, hogy a számokkal megspékelt mesék az »ismertető cikkek« rangjába emelkedhessenek. Alkalmasint nagyon kevés is lesz azoknak a száma, akiknek a Pázmándy cikkétől kedvük szottyant volna Port-Arthurba utazni. Ha azonban még is akadtak volna ilyenek, azok ugyancsak megjárták, mert hitelt érdemlő közlések szerint, kényelmetlenebb utazás sehol a világon nincs, mint a Moszkvából Ázsián végig száguldó orosz

vonatokon. A hadd el hadd azonban nem itt, hanem Port-Arthurban van, ahol a szállodák piszkosságánál csak az árak szemtelensége nagyobb. [Enni-inni nem lehet ezekben a hotelekben, ha csak valakinek el nem ment a jó dolga, hogy egy csésze teának csúfolt meleg vizért egy koronát adjon. Aki megéhezik, annak korcsmába kell menni, ahol ennivaló akad búsás fizetségért, hanem vutkinál egyéb italt ott is hiába keres a szerencsétlen pasas. Ezekből pedig világos, hogy okosan cselekszik, aki nem megy Port-Arthurba, még ha Pázmándy Dénes csábítja is az odautazásra.

Főherceg, mint pálinkamérő. István főherceg Krakó városához pálinkamérési engedélyért folyamodott, amit a város tanácsa meg is adott a főhercegnek. Osztrák törvények szerint ennek kifolyásaképp a főhercegnek be kellett lépni a krakói vendéglősipar-társulatba is.

Az elhedegült 20,000 korona. Aki pedig azt hinné, hogy el csak a jó öreg Szent Dávid tud még mindig hegedülni, azt sietünk e hitéből kiábrándítani. Az előadó művészet e negatív irányú ágazatának gyakorlásában versenytársa támadt a lantos profétának, még pedig egy olyan barna legény képében, akiről mindeddig azt hitte a világ, hogy ezt a virtuóz-mesterséget csak pozitív irányban műveli. Rác Laciról, az elől-hátul, oldalt, keresztbe, meg a feje tetején muzsikáló primásról kisült, hogy a pénzt nem csak össze, hanem el is tudja hegedülni s ami a fő, ezt éppen olyan kevéssé veszik tőle rossz néven, mintha csak Szent Dávid cselekedte volna meg, akinek tudvalevőleg még egyetlen egy pört se akasztottak eddig a nyakába. Noha koronákban ugyancsak szép summára rúgna, amit ő szent profétasága meglehetősen hosszú pályáján mind a mai napig elhedegültetett. A »Millenium«-kávéház tulajdonosnője nem volt hajlandó a Szent Dávid privilégiumát Rác Lacira is kiterjeszteni, hanem hétköznapi prózaiasszággal egyszerűen följelentette őt bizonyos 4000 koronának elhedegülése miatt, mely ténybeli cselekedetnek a kriminalisztika szótárában egyébként *sikkasztás* a neve. Rác Laci azonban nem hagyta magától elidegeníteni a privilégiumot, amelyhez szerinte vérbeli jusson ragaszkodhatik, hanem megvédte amúgy cigányos bravúrral. Ő a pénzt, amit Róth Julia kávéház tulajdonostól kaució fejében fölvevett, nem sikkasztotta, hanem csak elköltötte, magyarrabban elhedegülte, amit, hogy tőle rossz néven vesznek, azon nagyon csodálkozik. Lám az Elite, Árvay, Király és Budapest kávéházak tulajdonosainak sem jut az eszükbe, hogy ő tőle mintegy 20,000 koronát vissza-kerjenek, aminthogy sohase is hallotta még senki, hogy egy cigány valamikor pénzt adott volna vissza. Mindamellett ha Róth Julia ragaszkodik a követeléséhez, ő ez elől nem tér ki, hanem ünnepélyesen felkéri a kecskeméti öreg harangot (akinek tudvalevőleg nagy praxszisa van a financiális ügyek lebonyolításában), vállalja el helyette ennek a kis összegnek a kiegyenlítését. Ott az az egy pár ezer korona már nem differál, neki meg »most« amúgy sincsen pénze. A rendőrség tisztviselője, akinek ez ügyet elintézni szerencséje vala, hajlott az érvelésre s Rác Lacit feloldotta a sikkasztás vádja alól s nyomban szabadon is bocsátotta egy éjszakán át tartó fogságából. Még azon az estén vígan muzsikálta a Putzer György vendéglőjében, hogy »Ha benyúlok a kis lajblim zsebébe...«

A szalámi-export bajai. A székesfőváros szalámi-gyárosai, kik mindössze öten vannak, termelésük exportjainak érdekében arra kerik a tanácsot, hogy a vidékről behozott sertésűs m.-mászaja után kivett 4 korona vásár- és vágódíjat engedélyel.

A közéleti ügyosztály ezzel szemben nagy előterjesztést tett a tanácsnak, melyben a kérelem elutasítását javasolja. A kérelem és előterjesztés egyaránt nagy adathalmazzal dolgozik, a kettőnek egybevetéséből azonban előre látható, hogy a szalámi-export bajai továbbra is megmaradnak bajoknak.

Pálinkásboltok vasárnapja. Azt mindenki tudja, hogy a pálinkásboltok nem állanak a mértékletesség egyesületének protektorátusa alatt, de azt is tudja mindenki, hogy ezeknél sokkal hatalmasabb protektoruk maga a pénzügyminiszter, aki előtt az ország kasszájának a megtöltése mindenekelőtt való. Már pedig a pálinkásboltok esinosegynéhány millióskával járulnak e pénzügyminiszter feladat megkönnyítéséhez. A pénzügyminisztertől tehát ne várja senki a pálinkás-boltok önelhatározású korlátozását. Lehet száz és ezerszer igaz, hogy a pálinka ivás emelkedése az alkoholizmus pusztító terjedésével mérhetőlen károkat okoz erkölcsben, emberben s társadalomnak és államnak egyaránt drága kárvagyományban. Ez mind nem billenti le a mérleg másik serpenyőjét, amelyben a szesz-fogyasztási adó van rakáson. A magyar szőlősgazdák élénken érzik ennek hátrányát, elhatározták tehát, hogy a pálinkás-boltok vasárnapokon leendő zárvatartása iránt akciót indítanak. Szó sincs róla, hogy ez az akció üdvös ne volna, csak a sikere iránt ne volna olyan rémségesen csekély a kilátás! Annyi bizonyos, hogy a pénzügyminiszter minden módon ellene van a pálinkások vasárnapi szünetének s ha ő rajta múlik, nem is lesz abból soha semmi. De hát az ily irányú akciók nem is a miniszter jó akaratától kell függővé tenni, hanem a törvényhozásnál volna jó vele kopogtatni. Szükséges körültekintés és kellő erejű mozgalom, ott mégis csak több eredménnyel bíztatna.

A cselédszerzők kívánásai. A fővárosnak egy nemrégiben életbe lépett szabályrendelete szorosán körül írja, hogy a cselédszerzők az elhelyezettektől, illetve azok gazdáitól mikor és mennyi közvetítési-díjat kivetülhetnek. Ezenkívül a nő-zemélyeknek viljékre való elhelyezése is több megkötés eljárásnak van alávetve, ilyen elhelyezéseknél ugyanis minden egyes esetben megkívántatik, hogy a nőcselédet (kaszírót stb.) igénylő gazdától már az elhelyezést megelőzőleg beérkezzen a külön erre a célra szolgáló hatósági erkölcsi bizonylat. A cselédszerzők, reájuk nézve főképp ezen sérelmes intézkedésnek, valamint a tarifális előírások több pontjainak megváltoztatását kérik beadványukban, melynek sorsa fölött a fővárosnál eddig még nem döntöttek.

A vidéki serfőzők egyesülete nagy erélyvel intézi szervezési munkáit s mindent elkövet, ami a vidéki sörgyárosok versenyképességének előmozdítására szolgálhat. S tényleg ma már számosan vannak a vidéki gyárak, melyek termelése a fővárosban is egyre nagyobb tért foglalnak le piacul a maguk számára, így többek közt a temesvári »Gyártelep« s a turóc-szt.-mártoni »Kispilseni« sörgyárak, melyek kezdetül fogva kedvezően fogadtatnak a fővárosi vendéglősök körében. Az egyesületnek a múlt hó utolsó napján volt a közgyűlése, melynek jelentős határozatai közül kiemelkednek azok, melyek egy kiserleti sörgyár és egy sörfőzési kísérleti állomás föllállítását, a külföldi sörök bevezetésének a szükséges mértékre leendő apozitását, az iparmérési törvény egynemely intézkedéseinek megváltoztatását, a sörszállítási vasuti tarifák mérséklésének kieszakölését s ezenkívül a gyárosok és termelők között létesítendő szorosabb összeköttetés alapján a komlóértékesítésnek előmozdítását célozzák. Mindezekből eléggé világosan kitetszik, hogy az egyesület feladata magaslatán áll s ér-

dekképviselésének tisztét buzgó és fáradságot nem ismerő szorgalommal tölti be.

Szállodai, vendéglői és konyhaművészeti kiállítás lesz nemzetközi alapon — ilyenként elsőnek — folyó évi július 2-től augusztus 2 ig a söréről világhíres csehországi Pilsenben. A kiállítás három, nevezetesen: konyhaművészeti, ételmezési és vendéglői főcsoportra oszlik, melyek közül a legkiterjedtebb, leggazdagabb és változatosabb a vendéglőcsoport lesz. A részvételi feltételeket és bővebb felvilágosításokat a kiállítás készségel megadja az érdeklődőknek.

Palics-fürdő ujjaépítése. Szabadka szab. kir. város elhatározta a tulajdonát képező Palics-fürdőnek a modern igények színvonalára leendő emelést, mihez képest a fürdőt teljesen átalakíttatja és ujjaépítteti. Szabadka eddig is sokat tett nagy értéket képviselő fürdőjének emeléséért, villamos vasutat is épített hozzá gyors és kényelmes megközelíthetősége érdekében. Aldozatkésztségét betetőzi most a tervbe tett nagyszabású építkezésekkel, melyek keresztülvitelle végett már érintkezésbe is lépett egy fővárosi részvénytársasággal. A keresztülviendő építkezések közt több szálloda-, kávéházi és éttermi helyiségek tervei szerepelnek.

Dohányzók tilalomfái. Egyik mult számunkban valamiféle szabályrendelet ismertetése kapcsán azt a prognosztikont kockáztattuk meg, hogy ma-holnap a dohányos pikésit is szabályosan a jobb, vagy balzsebén kell az embernek hordani. Hát az előjelek szerint ez az idő nem is valami nagyon messze lehet már. Hieronymi miniszter ugyanis nagy buzgalommal ültetgeti a tilalomfákat a dohányzók elébe. Április 1-től kezdve olyan vasuti vendéglőkben, ahol 2 étterem van, az egyikben nem lesz szabad dohányozni. A dohányfüstnek persze azért nem lehet majd megtiltani, hogy a nyitott ajtón át ne kivánczozzék a »nem dohányzók éttermé« be is, de elvégre a tilalom nem a füstnek, hanem a dohányzóknak szól, akiket a kereskedelmi miniszter imigyen akar lassanként leszoktatni a dohányzás csunya szokásáról. A leszoktatás nem tudjuk, sikerül-e, de ha igen, ugy a Lukács kolléga aligha bele nem szól a dolgba.

A Hűvösvölgy veszedelme. A budai hegyek oldalait, völgyeit temérdek nyaraló és kiránduló hely népesíti be, melyeket nagy szeretettel keres föl a főváros üdülni és szórakozni vágyó közönsége kora tavasztól késő őszig. A Hűvösvölgy páratlan fekvése és nagyserű levegőjénél fogva a legkeresettebb üdülnőhelyek közé tartozik s méltán, mert a főváros közvetlen-közlemben bírnak benne egy valóságos klimatikus gyógyhelyet a modern kényelem minden eszközével fölszerelten. Nos, ezt az istenáldotta jó levegőt, amit de jó volna idevarázsolni, ha a természet pazar adományaként itt nem volna, most nagy veszedelem fenyeget. A lipótmezei tébolyda igazgatósága 200 sertésre berendezett hízalót akar ott létesíteni, ami kellemetlen bűzével minden bizonynyal tönkre tenné ezt a gyönyörű kiránduló helyet. A terv ellen akcióba léptek ugy a környék nyaralóinak lakói, mint maga a főváros. De, hogy ez akciónak meg lesz e a kívánatos eredménye, eddig még legalább is kétséges, mert a magyar hatóságok ellenében a kereskedelmi miniszter a hízaló terve mellett döntött, kimondván, hogy a sertéshízaló létesítéséhez telepengedely nem szükséges. Így ha a főváros más uton-módon sem tudja igazgatósága szándéka veszedelmét elhárítani, a Hűvösvölgy áhitott levegőjével együtt vége lesz a szépen fölvirágozott forgalomnak is.

Egy Murat-ivadék halála. A nagy Napoleon világraszóló hadjárataiban sokan szereztek maguknak világraszóló dicsőséget,

így a többek között egy Murat nevű pincér is, akit hősiségének jutalmáért Napoleon fokról fokra emelt a legmagasabb rangokba, míg végre a nápolyi királyok ősrégi trónjára ültette. A pincérből lett király nem nyitott ugyan fényes korszakot a világtörténelem lapjain, emléke azért örökké fennmarad érdekes kuriózitásánál fogva. Egynéhány napra most ismét felül az az emlék az egész világon — egy Muratnak halála révén. A napokban halt meg ugyanis Párisban Murat Joachim gróf, aki amíg élt, a mi Muratunk hagyományából grófoskodott, mint annak egyik oldalági leszármazottja. Más egyéb nevezetességeiről nem szól a krónika az elhunyt Muratnak.

Kávéházi záróra. A debreceni jog- és pénzügyi bizottság a kávéházi zárórak ügyét nem régen akként oldotta meg, hogy csak az elsőrendű kávéházaknak adja meg a jogot a reggelig való nyitvatartáshoz. Ez ellen a másodosztályba osztott kávéosok nevében Rosenberg Simon, »Otthon«-kávés, f. hó 17-én sürgős beadványt intézett a városi Tanácshoz, amelyben kellő érvekkel és indokokkal azt kéri, hogy a záróra eltörlését a II-ik osztályba sorozott kávéházak közül még »négyre« terjessze ki.

Gyászrovat. Lőcögő József, a debreceni »Bika«-kávéház főpincérét súlyos veszteség érte, amennyiben nagyapósa, illetve feleségének nagyatyja Lóth János f. hó 13-án Nagyatádon elhalálozott. Az elhunyt 76 évet élt s temetése a szeretett övéi és a város közönségének nagy részvétele mellett március legszebb napján, 15-én történt. Áldás és béke hamvaira!

Lapunk zártakor a következő gyászjelentést veszszük: A szállodások, vendéglősök, koresmárosok, kávéosok és pincérek egyesülete mély szomorúsággal jelenti, hogy egykori buzgó és érdemdús elnöke Fritsche Vilmos szállodás úr f. évi március hó 16-án déli 12 órakor, élete 46-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Felejthetetlen jó kartársunkat f. évi március hó 18-án délután 4 órakor fogjuk a Barkócy-utca 1. sz. házból utolsó útjára elkísérni. Kassa, 1904. évi március hó 17-én. Nyugodjék békében. A szállodások, vendéglősök, koresmárosok, kávéosok és pincérek egyesülete nevében: Az elnökség.

Egyletek, szövetkezetek.

A székesfővárosi kisvendéglősök és koresmárosok ipartársulata Springer József elnöklété alatt f. hó 16-án választmányi ülést tartott, gazdag napirenddel. Az évi közgyűlés előkészítésére vonatkozó intézkedések között Bakó István, Bayer János, Kriszt Károly, Hentzl Lajos, Jakus János, Eisenbacher György, Nesztor János, Szabó Gyula és Steiner Pál tagokból álló jelölőbizottság küldetett ki, a megválasztandó tisztikar névsorának összeállítására; elhatározott az ipartársulat testületi részvétele a Kossuth sirjánál tartandó gyászünnepélyen; kiutalványoztatott a Magyar védő-egyesület 10 korona tagsági díja, úgyszintén a »Genfi pincér-szövetkezet« bálj alapjára 10 korona; tudomásul vétetett a társulatnak Springer J. elnök és Kása Géza által történt képviseltetése a budai testvér társulat bálj mulatságán, valamint a budapesti szállodások és vendéglősök bálján való képviseltetés Konecsny A. és Steiner P. tagok személyében; megbízott az elnök a közgyűlési terem átengedése iránti eljárással, továbbá a választmány által elhatározott alapszabálymódosítások kidolgozásával; végül a közgyűlés idejéről április 12. és 14-ikének egyik napja jelöltetett meg általánosságban. Ezenkívül több rendbeli folyó-

ügyek kerültek elintézés alá s a társulatnak örvendetes tudomásául szolgált több vendéglősnek a társulatba való belépése. A választmány Springner J. h.-elnöknek, az ügyek vitelében tanúsított buzgóságáért köszönetet szavazott.

A M. O. P. E. nváradi választmánya e hó 10-ére ülést hívott egybe, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mert a *Borsody* ügyvezető által elidegenített tagok annál inkább se jelentek meg, mivel tudták, hogy a napirenden éppen a Borsodynak könyörületből kiutalandó 105 frt finansziális lebonyolítása lett volna a fő-pont. A választmány tisztviselőire ennélfogva az a kellemes feladat hárult, hogy a Borsody 105 frtját házról-házra járva szedje be hátralékos tagdíjak fejében.

Pót-kimutatás a Székesfővárosi kisvendéglősök és korcsmárosok ipartársulati báljára történt felülfizetésekről. Felülfizettek: Temesvári Gyártelep Serfözde 100, Német Manó 6, Zeb Pal 5, Gerő Géza 3, Magrid János 3, Auer Ferenc 3, Spitzer István 3 és Schreiber Hugó 2 koronát.

A nagyváradí pincéregylet f. hó 22-én egy második házi estélyt rendez, melynek sikeréért a rendezőség buzgón fáradozik. Ez alkalommal *Kiss Kálmán* és *Schönfeld* Márton kartársak egypár zeneszámot is be fognak mutatni, ami az estély változatosságához s kedélyességéhez bizonyára nagyban hozzá fog járulni s ami ennél jelentősebb, kilátás van rá, hogy e kisérletből Nváradon kinő az első pincéregyleti műkedvelő zenekar, daloskörrel kapcsolatosan.

Helyreigazítások. Mult számunk bálitudósításában *Raják L.* ur a jelenlevők közt, mint a »Polgári Serfözde képviselője van megjelölve, ezt ezenel helyreigazítjuk: *Raják L.* ur a Rézsvény-Serfözde képviselője s mint ilyen vett részt bálunkon. Továbbá a jelen volt sörgyári képviselők közül tévedésből kimaradt *Grünfeld Miksa* a Soproni Sörgyár vezérképviselőjének neve, akiről utólag elismerően kell megjegyeznünk, miszerint nagy buzgalommal járt el tiszteletbeli elnökként a városi tanácsnál, hogy a báltermet a jótékony célra való tekintettel, méltányosabban engedje át.

A debreceni „Pincér-egylet“ betegsegélyező pénztára f. é. március hó 29-én, kedden éjjel 2 órakor tartja a »Frohnerszálloda« éttermében **évi rendes közgyűlését**, amelynek tárgysorozata: 1. A közgyűlési jzkönyv hit. 3 tag megválasztása. 2. Az igazgatóság jelentése. 3. A m. évi pénztárkimutatás és mérleg előterjesztés. 4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése és a tisztikar megválasztása és 6. esetleges indítványok.

Vidéki Pincérek Országos Egyesülete. Ezen a címen az Orsz. pinc.-egyleti mozgalmaknak egyik ismert régi harcosa, a m. lapunk »új mozgalom régi nyomokon«-ra egy kiváló közleményt küldött be, amelyben a valódi *O. P. E.* intézmény régi híveinek (köztük *Tóth Endrének* is) azt az óhaját ösmerteti, amely az orsz. pincér-egyesület központjátul nem *Budapestet*, hanem valamelyik vidéki nagy várost (elsősorban *Szegedet*) jelöli meg. Ezt a megszívlelésre való cikket — jelen számunk túlhalmazódása miatt — jövő lapunkban közöljük.

ÜZLETI HIREINK.

— Helyváltozások. —

Pályázat vasuti vendéglőre. Az új-dombóvári vasuti vendéglőre a zágrábi üzletvezetőség 1904. július hó 15 től számítható 5 évre pályázatot hirdet. A bérleendő vendéglő I. és II. oszt. étteremből, a III. o. váró- és étteremből, családi lakásból, cselédségi és a

szükséges mellékhelyiségekből áll. Bánatpénz 400 korona teendő le a zágrábi üzletvezetőségnél, a feltételek a kaposvári forgalmi főnökségnél s az új-dombóvári állomásfőnökségnél tudhatók meg.

Szálloda átvétel. Kolozsvár legregibb fogadóját, a »Biazinit« közelebb átvette *Rónai János*, a helybeli Európa-kávéház társtulajdonosa. A régi s múlt ában történelmi emlékeket őrző nevezetes szálloda (melynek *Minden Tamás* m. társunk krónikás művében bizonyára méltó hely fog jutni) az új fogadós személyében mesterségére termelt gazdái nyer. *Rónai* barátunk pincér-éveiben állandóan előkelő üzletben gyarapította tudását és fejlesztette szakértelmét s mint képzett üzletember, a városban általános becsülésben részesül. Rezsiméjével a *Biazini* régi forgalma biztosítva van.

Lichtscheindl Gyulának, a Deák-téri étterem tragikus véget ért tulajdonosának özvegye, miután a férjéről rámaradt nagyobb kiterjedésű éttermet március hó 15-én *Balika György* és *Szűts Lajos* társaknak adta át, március hó 16-án átvette a *Lajos-utcai Bruckner-féle* vendéglőt s ezt férje oldalán megszerzett tapasztalataival vezeti a közönség biztató pártfogása mellett.

A nagyváradí »Kék macska«-vendéglőt, melynek regeiben igen jó híre s jó forgalma volt, ezidőszent *Leitner Ferenc* volt közismert főpincér bírja, mint új vendéglős. *Leitner* szaktársunk a »Kék macskát« a törekvő, de szerkesztetlen kezű *Demetriovics*tól vette át, akinek a kezéből teljesen aláhanyatlott állapotban került *Leitner Ferenc*be s az új tulajdonosnak valóban fáradságos munkája volt, míg a jobb napokhoz szokott üzletét régi színvonalára emelhetette. A fáradságos munkának eme része most már véget ért, a közönség vissza van hódítva, de a gazda fáradságos buzgalma azért nem lankad, ő maga magának a legmegbízhatóbb, legdelebb személyné most is, mint amikor tetterős ambícióval az üzletet átvette.

Koch Antal megvette a fővárosi Szövet-ség-utcai (10. sz.) *Löwenbacher-féle* vendéglőt s a közönség rendelkezésére bocsájtva, f. hó 10-én nyitotta meg.

Fogadó-átalakítás. Marosvásárhelyen a *Lacina-féle »Központi fogadó«* nemsokára nagy átalakításokon fog keresztül menni. Az átalakításokat új gazdája *Páncél György* fogja végezteni egészen új, fényesen berendezendő étterem létesítésével. Itt említjük meg, hogy *Páncél György* a volt fogadós özvegyét, *Lacina* Henrikét nőül véve, február hó 2-án vezette oltárhoz. A kitűnő fogadósné főztjét a Székelységben mindenütt ismerik.

A marosvásárhelyi »Vadászkürt«-fogadót januárban *Örley Simontól Auspitz Samu* vette át, aki a jó helyen levő szállót jó konyhával s jó erdélyi borokkal vezeti.

Az aradi Fiume-kávéház-at *Varga István* régi helybeli főpincér megvette volt tulajdonosától e hó 14-én. Az új kávé, ki legutóbb a Kass-vendéglő főpincére volt, nagy népszerűségnek örvend a vendégek körében, amire ő pincérkorában is rá tudott szolgálni előkezeségével és művelt modorával. A kávéház főpincére az új főnök alatt is *Weinberger Sándor* maradt.

Deésen a »Nagyfa« című keresett vendéglőt előbb volt tulajdonosától, *Mohaytól Szilágyi Gyula* vette meg, aki a gyönyörű szép nyári kerthelyiséggel bíró Nagyfát újában még egy-éttermi helyiséggel toldotta meg.

Kávéház-átvétel. Nagyváradon a *Lloyd-kávéház*at *Kurták Dezső*, a *Bihar-kávéház* és sörcsarnok volt üzletvezetője vette át. *Kurták* szaktársunk jó hírű üzletember, vállalkozásához szerencsét kívánunk.

Debrecenben a Péter Pál-féle »Kispipa-vendéglőt« *Lendvai Kálmántól* f. hó 16-án

Beke Aladár, legutóbb Ujvidéken volt kávé vette át. A *Kispipa Péter Pál* idejében egyik legjobb forgalmú üzlete volt Debrecennek, reméljük *Beke Aladár* kezében is ez lesz, legalább a megnyitó sikere erre enged következtetni.

Vendéglő átvétel. Budapestén a *Nyár-utca 3. sz.* alatt levő *Szabó Ferenc*-féle vendéglőt *Henesey J.* vendéglős vette át közelebb, ki mint új vendéglős, közönségét magyar ízlésű konyhával, kőbányai márciusi sörrel s egyéb jól összeválogatott italokkal igyekszik kielégíteni.

Szatmáron az »Emke«-kávéházat *Schwartz Miksától Deutsch Armin* vette át s a közelgő tavasszal teljesen át szándékozik alakítani s azért az ünnepélyes megnyitást is akkorra halasztja. Ennek megtörténtéről annak idején hiraással lesz lapunk.

Uj kocsmaüzlet. *Szabó Mihály*, kinek eddig a *Nagykorona-utca*ban volt vendéglője, a *Párisi utca 5. szám* alatt csinosan berendezett s jó italokkal ellátott új kocsmat nyit a napokban.

Szatmári hírünket a *Schwartz Miksa* üzletnyitásától ki kell egészítenünk azzal, hogy a törvényszéki palotával szemben épült új bérházban *Schwartz Miksa* étteremmel együtt kávéházat is nyit, hasonlóképp modern berendezéssel. Itt említjük meg, hogy *Schwartz* kartársunkat a napokban kellemes családi öröm érte, neje *Sándor* nevű fiúval ajándékozta meg.

Kolozsvárt nem mint egyik számunk téves közlése szolt: *Nyikora Péter*, hanem *Nikora János* vette át a *Pilseni sörcsarnokot*. *Nikora J.* a most tulajdonába vett üzletben sokáig volt éthordó, neje pedig ugyanott szakácsné. Így régi ember vezeti új tulajdonaként a *Pilsenit* s a forgalom is ehhez képest állandóan a régi.

Helyváltozások. *Morgenstern Ákos* a fővárosi *Seemann-kávéház* főpincére 6 heti szabadságáról visszatért s állását újból elfoglalta. — *Kolozsváron* a *Mágnás-kaszinóban* mint főpincér *Trattján Péter* szint éthordó *Weiskák Ferenc* töltöttek be állásokat. — *Knöpfler Márton* a *Grad-kávéházban* folyó hó 1-én foglalta el a főpincéri állást. — A *Hungária-kávéház* főpincéri állását *Scharfstein Balázs* tölti be. — *Fikker Antal* (az *Ujkör* volt temesvári s a *K-Vendéglős* jelenlegi tudósítója) *Szolnokon* a *Lloyd-kávéház* főpincéri állását tölti be. Mint pincér *Flech József* működik mellette. — U. i. a *Korona-kávéházban Ungár Ferenc* a főpincér. — *Szűts Gyula* a *Nemzeti-szállodában* főpincér, *Szűts M.* helyén tölti be főpincéri állást, míg a szálló kávéházában ugyan ilyen minőségben *Haas Rezső* működik. — A *Magyar királyi-szálló* főpincéri állását legutóbb *Paál János* (volt egi levelezőnk) foglalta el; ugyancsak a *Magyar királyi étteremben* *Schuch Károly* főpincérként, *Pevetz Gyula* pedig éthordóként működik. A kávéházban *Pál F.* mellett *Molnár Lajos* a segédpincér. — A *vasuti vendéglőben* *Schrift Frigyes* I. o. éttermes főpincérként *Hauk János* mint III. o.-beli főpincér, *Flu János* pedig mint éthordó vannak alkalmazásban. — *Leleons Boldizsár* a *székelykocsárdi vasuti vendéglőben* látja el a főpincéri teendőket. — *Marosvásárhelyen* a »*Transylvánia*« éttermében *Frisch Menyhért* főpincérként, *Szatmári Lajos* éthordóként működik. — A szálló szobafőpincéri állását *Stefankó Jenő* tölti be. — *Rechnitzer Adolf* kávéházi főpincér mellett mint reggeli számadó *Better Emil*, segédpincérként pedig *Köszeghy Gyula* és *Novák István* vannak alkalmazásban. — A *Központi-szálloda* főpincéri állásában *Stieder Jenő* van, *Vörös István* pedig mint éthordó van ugyan itt alkalmazva. — *Deésen* a *Keller vasuti-vendéglőben Nagy Miklós* van főpincéri alkalmazásban. — U. i. a *Hungáriában* a kávéházi főpincéri állást *Leöwy Nándor*, a szobafőpincér t pedig *Stefanovszky Jenő* töltik be. — *Szatmáron* a »*Pannónia*« éttermében *Schwartz Miksa* ideiglenes vezetés alatt *Kurtz Károly* és *Kolmann* arpad éthordók s *Tatár Antal* borlegény működnek (mint a *parancsolat, Szedőgyerek*). — Az *Emke-kávéház*ba *Talay Pál* főpincér mellett *Trefán Mihály* van alkalmazásban pincérként. — A *Fehérház* főpincéri állását *Herskovits Izidor* tölti be, míg ugyan ily minőségben *Kondor József* az *Óvári étterembe* lépett be. — *Demkó Jenő* a *ársaskör* főpincéri állását tölti be. — *Lichten-*

stein Ödön, az Újkör volt gasztronómiai munkatársa s a mi Minden Tamásunknak is szövetséges íróháza, aki a külföld nagyobb fővárosaiban, így Páris, London és Berlinben gyűjtötte konyhatudományos készülségét: ugyancsak Szatmáron a Pannónia főszakácsai állását tölti be. — A nyiregházai Korona-szálló szobafőpincéri állását újabban *Kutassy Arnold* foglalta el, elődje *Bieskey Gerő* Debrecenbe s onnan Szabadzallásra utazott. — *Galgócy József* a siofoki Sió — volt főpincére ugyan ily minőségben a miskolci Horváth-nagyszállóban *Csukovits* helyét foglalta el. — Debrecenbe a Fehérló-szálló főpincéri állását *Geiszt Kálmán* tölti be. — U. i. *Arvay Berci* az Uri-kaszinói, *Kulibáb* András pedig a Dréher-sőreszarnok főpincéri állásában vannak alkalmazásban. — *Löbl Péter* Fehértemplomról Lugosra visszatérve, itt a Magyar király-szállóban foglalt újból főpincéri állást f. hó 1-én. *Zimányi József* a temesvári Hungária n.-szálló éttermének volt étlapírója ugyancsak Lugoson foglalt főpincéri állást a Korszó-kávéházban f. hó 12-én. — A bpesti Egervár-kávéházról közölt helyv. hírünkkel szemben az éjjeli főpincéri állást *Szokolai Horti Nagy István* tölti be, míg fivére, *Szokolai Horti Nagy Sándor* a New-York-kávéházban működik ugyan ily minőségben.

Szerkesztői posta.

P. A. Kolozsvár. Köszönet. A jövő számban sorozzuk be. — **M. J. Szombathely.** A tudósítás csak lap zárlatára érkezett, jövő számban lesz helye egész terjedelmében. — **V. J. Győr.** Levél megy a napokban. — **E. F. Miskolc.** Levélben fogunk kimerítően válaszolni. — **M. Gy. Kassa.** A napokban levelet fogunk írni. A dolgozat most került napvilágra. — **K. F. Temesvár.** Türelem a jövő számig! — **R. F. Nagy-Kanizsa.** Kő üsse a dolgát, ez a *szarvasi lakodalom* már kétszer jött sorra s mind a kétszer kimaradt. No de, — a jövőben nem marad ki. — **B. G. Sz.-szállás.** lapok mentek, önagsága holnap immár gyönyörködhetik benne. Szíves üdv.

Nyilttér.*

Pályázati hirdetmény

a szatmári „Iparos Otthon” bérletére.

Az Otthonnak 250 tag által látogatott jóforgalmú vendéglője italmérségi joggal, tagas üzleti helyiségekkel, 2 tekeasztallal, parkírozott udvarban 2 kuglizoval s két-szobás családi lakással

1904. május hó 1-től

számítandó egymásután következő **3 évre** megfelelő képzettséggel bíró nős, keresetlen szakembernek bérbeadandó.

Pályázatok folyó március havának 25-ikéig nyújtandók be az **elnökhöz**, ahol a pályázatnak itt nem foglalt további feltételei is meg tudhatók.

Szatmár, 1904. március hó 12-én.

Az „Iparos Otthon” igazgatósága.

Kerestetik megvételre

100—120 drb. kerti-szék (köztük 40—50 nád-szék) és 4 szögletű asztalok, ezenkívül — *söröd kben használni szokott* 50—60 drb. — kék- és vörösiragos (fehér alappal) abrosz. Cim: *Schneider Adolf Szatmár*, Deák-tér 12.

Kézi sörszivattyú-készülék

ézből olcsón eladó. Sárkány-u. 5.

Kétesapos rézszivattyú

álvánnyal együtt eladó.

Vendéglőhelyiség

a Szondy- és Bajnok-utca sarkán augusztus elsejére kiadó. Bővebb felvilágosítást nyújt a házmester.

Kaszinó-vendéglő átadás.

A Békásmegyeri (csillaghegyi) kaszinó-vendéglő teljes berendezéssel — 1000 kor. átvehető. Házbér 600 kor. Cim a kiadóban.

Szállodai üzletvezető és könyvelő,

ki ezen minőségben már több elsőrangú szállodában működött s igen jó bizonyítványokkal rendelkezik s több nyelvet perfect folyékonyással bir szóban és írásban, állást keres. Hasonminőségű állásokon kívül elfogad fürdőn gondnokai vagy igazgatói állást, melyeknek betöltésére széleskörű ismeretek és *gyakorlati tapasztalat* képesítik.

Hűtők, jégszekrények és pedig **egy borhűtő** 3 korszóra, tiszta angol cinlappal, **egy sörhűtő**, 2 1/4-es hordóra, 2 pumpa-csappal és egy kétajtós **hushűtő-szekrény**, — ezenkívül teljes vendéglői berendezés kapható ugyanitt jutányos árban, **Steinwald Károly** vendéglős, **Koiozsvárt**.

Erzsébetfalván „egy ház”, melyben *szatócs-üzlet* és lakosztály van, 155 □ telekkel, szabadkézből azonnal eladó. Ugyanott egy egész új „*Grammophon*” 50 lemezzel *potom áron* eladó. Cim a kiadóban

30 év óta

fennálló jóforgalmú **vendéglő** *mészárszékekkel és hentesüzlettel* szabad kézből eladó. Bővebbet: **Pentz Mihálynál** Sümegen.

Eladó egy kitünő karban lévő villamos zongora s ugyanott több boroshordó. Lipót-körút 11., **Borsody-vendéglő**.

Nagy vidéki város előkelő szállodájába megfelelő fizetéssel elsőrendű szakácsné kerestetik április elseji belépésre. Ajánlatok a „Kisvendéglős” szerkesztőségébe küldendők.

Jókarban lévő

és 40 lemezzel rendelkező **Grammophon**, mely a *Kisvendéglősök* *bulján* volt kiállítva és kitüntetve — és közel 400 forintba került — a legjutányosabb módon eladó. Cim a kiadóban.

BORVÁSÁR.

Egri borok!

Atyám, Babocsay Sándor ügyvéd borainak kezelését átvetem. Vannak pincéinkben: *fillokszera előtti „ó-vörös”* és 1901. évi *fehér borok*. — Kis- és nagymértékben eladók. — *Babocsay Gyula* gazdász, *Egerben*.

Finom asztali borokat,

egri termelésből fehéret és siltet hektoliterenként 20 frtjával, valódi egri bírávert pedig 30 frtjával ajánl vételre **Kócan Sándor** vendéglős, *Egerben*.

300 hektoliter

jó minőségű ideai termésű bort keres fővárosi vendéglők időközönkinti 10—15 hektó szállításra. Azon termelők, (es *csakis termelők*) akik hasonló mennyiségű és föltétlen jó minőségű borral rendelkeznek, kéretnek értesítésüket *O. B.* címen e lap kiadóhivatalába intézni.

Saját termésű

sümei hegyi borokból, 1902. évi termésből 22 krért, 1903. évből 24 krért szállít kiesinyben, utánvét mellett **Talabér Károly**, Sümeg.

Egy eredeti

hordó ideai termés és jó minőségű bor — csak termelőnel — kerestetik, melyből mintát s ármegjelölést alábbi címre kérek küldeni: — **Spivalo J.** Bpest, K.-váci-ut 187.

Aranybánya!

Budapest legelső „Köser-vendéglője” betegség miatt átadó. Napi forgalom 1 1/2—2 hektó bor és 2—3 hektó sör. Azonnal lefizetendő vételár 3000 forint.

Nős főpincérnek

egy határszéli nagy keresk. forgalmi város első kávéháza kapcsolatban keresk. kaszinóval ajánlható.

Egy jömenetű

üzlet a visegrádi-utcában azonnal eladó.

HAZAI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Különféle cégek.

Csögl János

első »pécsi« hordógyára. Indóház-u. 21. Hordógyártmányok borkereskedők, sör- és szeszgyárak részére a legjutányosabb árak mellett.

Silbermann Ignác

nagyváradai pincér-egyleti ügynöksége. Legelterjedtebb közvetítői iroda.

Pécsi »Ujsörgyár«

a vidéken legnagyobb és legmodernebbül berendezett sörgyár. Söre vetekedik a kőbányai gyárak sörével. Cim: Pécs, Mohácsi-országút 20.

Garai B. férfiszabó

és ruhatisztító üzlete Arad, Salac-utca 2. Az aradi vendéglős és pincér urak ruhakészítője és tisztító, illetve udvari szabó-mestere. Jutányos olcsó árak.

A nagykanizsai sörgyár

gyártelepén lévő

vendéglő

1904. május hó 1-én leendő átvételre

== bérbeadandó. ==

Bővebb felvilágosítással szolgál a nagykanizsai

Malátagyár és Serfőző Részvénytársaság

Nagykanizsa, (pályaudvar).

A világhírű francia

Delbeck & Co.

reimsi pezsgőborgyár

és a müncheni Hofbräu

magyarországi főlerakata.

Válogatott fűszerárúk, mindennemű bel- és külföldi csemegék, magyar és francia pezsgő-borok rum, thea, liqueörök, sajt, vaj, kassai, prágai, sonka, felvágottak, gyümölcsök stb. raktára.

BRÁZAY KÁLMÁN-nál
Muzeum-körút 23.

A hazai fürdők, kirándulók, fogadók, vendéglők és kávéházi üzletek, valamint az ajánlhatóbb cégek és beszerzési források.

UTMUTAZÓJA.

Ezen rovatban mindazoknak, akik a lapot egész évre fizették elő, három sorig terjedő hirdetésük egész éven át díjlanul közöljük. A három soron túl terjedő hirdetés minden szövege 4 fillérbe kerül. Nem előfizetőnek ez a hirdetés egész évre 16 korona, felévre 8 korona és negyedévre 5 korona és minden további szó 8 fillér.

Budapest. *Albert Viktor* vendéglője, Rökk Szilárd-utca 10. A vidéki főpincérek találkozóhelye. Olesó magyar konyha, kitünő borok.

Schuster Hugó éttermei (volt Plasztikon) Andrassy-ut 65. Elsőrangú éttermek és söröző helyiségek. — Ered, beszerzett tiszta italok. — Jutányos árak.

Staudhammer éttermei. — Teréz-köruton, közel a nyugati pályaudvarhoz. — Sajáttermésű *dabasi rizlingi* borok, magyaros konyha.

Léskovszky János vendéglője, Soroksári-utca 56., a Boráros-térrel szemben. Sajáttermésű magyarországi borok, olesó magyar konyha.

Klecker Alajos vendéglő és éttermei. — Teréz-körút és -utca sarkán — Termelőktől vett tiszta borok, magyar konyha.

Németh János vendéglője, Királyi Pál-utca. Régi üzletek találkozója. Olesó magyar konyha.

Keresztessy Mátvás vendéglője József-u. 4. sz. Budapesti pinceregyleti tagok látogatott vendéglője.

Schreiber Hugó (Boulevard) kávéháza, Váci-körút 24. — Nagy kávéház. — Az V—VI-ik kerületi élők, közönség találkozó helye.

Ulits Lőrinc »Árpád«-kávéház, Erzsébet-körút és Dohány-utca sarkán. A fővárosi és vidéki főpincéri-kar találkozó helye.

Commerce-Kávéház. Tulajdonos Petrovits György, József körút és Baross-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.

Fellegi Ede »Elevátor-kávéháza« Ferenc-körút, Elsőrangú kávéház, estéknél zeneestély.

Kisfaludy-kávéház. Tulajd. Almássy Károly Teréz-körút és Szondy-utca sarkán. Elsőrangú kávéház.

Medikus-kávéház. (Kmettykó Lajos tulajd.) Üllői-uton a klinika mellett. Elsőrangú kávéház.

Szabaria-kávéház (tul. Strasser Jakab). Dohány-utca és Nyár-utca sarkán. Üzleti társak találkozója.

Tarant Prokob »Stefania«-szállodája. VII., Murányi-utca 53. A keleti pályaudvar közelében. Olesó szobák.

Arad. *Hungaria-kávéház.* (Skergula Istv. tulajd.) Előkelő kényelemmel berendezett és Arad legnagyobb kávéháza a központon.

Kolbay István »Vadászkürt«-vendéglője és sörcsarnoka, Magyaros konyha, termelőktől vett valódi borok.

Grünwald Simon Korona-kávéháza, Árpád-tér 2. A pincérség régi találkozója. Egész éjjel nyitva, olesó árak.

Radó I. Fiume-kávéháza a Szabadság-téren. Elegáns kávéház, a helybeli üzleti kartársak látogatják.

Japán-kávéház (Molnár Zsigmond tulajdonos). Fényes berendezésű keleti kávéház, a városházzal szemben. Az elitepincérkar találkozó helye.

Kass Béla éttermei és sörözője a Szabadság-téren. Termelőktől vásárolt tiszta borok. Olesó konyha.

Leöwy Ignác »Elite«-mulatója. Előkelő, csinnal berendezett nagy kávéház, olesó árak.

Balaton-Berény. *Fehér Sándor* »Magyar Tenger« szállodája. A Balaton partján. Pompás terasz-vendéglő a parton, szép kilátás, olcsó árak.

Bares. (Telep.) Hoffmann és Krausz »Garni«-szállodája az állomás mellett.

Csáktornya. *Friedl J.* Zrinyi-szállodája. Magyar konyha és termelőktől vett borok. *Veis Lajos* »Othón« kávéháza a város központján.

Horváth Géza »Aranybárány«-szállodája. Étterem, polgári szoba (söröző). Olesó magyar konyha.

Csongrád. *Goda István* »Magyar király«-szállodája. Étterem és kávéház.

Eszék. *Bóhm M.* vendéglője a központon. Magyaros olesó konyha, tisztán kezelt, valódi jó borok.

Győr. *Acél Miksa* Kisfaludy-kávéháza, a városházzal szemben.

Buchler Lukács Sárkánylyuk-vendéglője. Termelőktől vett borok, olesó konyha.

Fehér Hajó szálloda (Meixner Mihály tulajdona). Elsőrangú szálloda, étterem, sörözők — szemben a városházzal.

Hungaria kávéház. (Kuster Géza tulajd.) Elsőrangú kávéház a Baross-utcaban. *Kranwacker Elek* vendéglője, Deák Ferenc-utca. Termelőktől vett borok, jó magyaros konyha.

Németh Ferenc »Erzsébet«-kávéháza. A helybeli és vidéki vendéglős és pincér urak találkozója. Olesó árak.

Prückler Mátvás »Arany postakürt«-vendéglője, Deák Ferenc- és Árpád-u. sarkán, Balatoni borok, olesó konyha.

Schuch Ferenc vendéglője, Arany János-utca. Helybeli pincér urak borozója.

Hévíz. *Póca János* »Mexiko«-vendéglője. Télen-nyáron át nyitva. Olesó vendéglő, termelőktől vett borok.

Igló. *Bavesitz L.-né* »Vigadó«-szállodája. A felvidék legnagyobb szállodája. Elegáns étterem és kávéház.

Kolozsvár. *Fekete L.* vendéglője a »Vig magyarhoz«. Olesó magyar konyha, a Kolozsvárt megforduló üzleti kartársak kedvelt vendéglője.

Gráf János vasuti vendéglője. A kolozsvári közönség kedvelt kirándulója. Termelőktől vett erdélyi borok.

Grün A. »Budapest«-kávéháza, az üzleti kollegák találkozóhelye.

Grand-kávéház. (Gyárás Dezsó tul.) Elsőrangú kávéház. Kolozsvár központján.

Hungaria-kávéház. (Roth A. tulajd.) Vidéki üzletek találkozója.

Központi szálloda. (Nagy Gábor tul.) A város központján. Elsőrangú fogadó; étterem és kávéház.

Korona-kávéház. (Heiman tulajdonos.) A vidéki pincér urak látogatják.

Királyháza. *Gödör Gyula* vasuti vendéglője.

Körmend. *Heigl Ignác* »Kulcsos«-vendéglője, Kulcsos-utca. Termelőktől vett jó borok, olesó konyha.

Neubauer János »Magyar Király«-vendéglője. Balatonmelléki jó borok, olesó magyar konyha.

Scheck Ignác »Korona«-szállodája a város főhelyén. — Étterem, söröző, kávéház.

Komárom. *Ifj. Kass Gusztáv* »Magyar király«-szállodája, Előkelően berendezett fogadó a Dunaparton.

Maitz Rezső »Vigadó«-éttermei. Étekezés és sörházi helyiségek, kitünő italok, olesó magyar konyha.

Kis-Cell. *Várlaky Béla* »Hungaria«-szállodája, előkelő berendezésű fogadó, étterem, kávéház.

Horváth József. »Uj kávéház.« A helybeli elite-közönség találkozóhelye.

Kaposvár. *Mester J.* »Zrinyi«-vendéglője, az állomás mellett. Magyar borok, olesó konyha.

Löbl Mihály és fia vendéglője a főutcán. Olesó magyar konyha, termelőktől vett borok.

Jósi-kávéház. (Tul. Braun József). Rózsá-utca, szemben az indóházzal. Egész éjjel nyitva.

Pelcsmann Péter vasuti vendéglője. A városi közönség találkozója. Magyar konyha, kitünő italok.

Ratics J. »Hazám«-kávéháza (volt Ősbudavár). Egész éjjel nyitva. Az állomás közelében.

Tutár Gusztáv »Korona«-szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőktől vett borok. Étterem, söröző és kávéház.

Kassa. *Sörös Márton* vendéglője. Előkelő közönség találkozója. Magyaros konyha.

Keszthely. *Strausz Miksa* »Hullám« és »Korona«-s állodái, a város központján. Hullám a Balaton partján.

Szieber József vendéglője, Kossuth Lajos-utca. Balatonmelléki jó borok, olesó magyaros konyha.

Szabó Béla kávéháza a város közp. Az idegenek és szakmabeliek kedvelt találkozóhelye.

Lugos. *Csontos Gyula* »Központi sörcsarnoka« a város közepén.

Alsó-Lendva. *Korona-szálloda.* (Neubauer János tulajd.) Elsőrangú fogadó, étterem és kávéház. Sajáttermésű borok.

Reverencsits István vendéglője. Olesó magyaros konyha, termelőktől vett valódi szalai borok.

Ferency József vendéglője, (volt Poppel V.) A város főutcáján. Tisztán kezelt italok, jó magyar konyha.

Miskolc. »Korona-szálloda.« (Bokros Károly tulajd.) Elsőrangú fogadó. Étterem, söröző és kávéház.

Kispija-vendéglő. (Tulajd. Mayer József.) Saját termésű borok, magyaros konyha.

Lefler Béla »Polgári sörcsarnok« vendéglője. Jó magyar és olesó konyha, termelőktől vásárolt kitünő borok.

Pannónia-kávéház. (Ausländer Henrik és Gyula.) Előkelő berendezésű kávéház, a város központján.

Papszt József vendéglője és sörcsarnoka a Buzs-téren. Olesó polgári konyha, termelőktől vett borok.

Perl Gyula »Tüzoltó«-kávéháza. Az üzleti kartársak találkozó helye.

Széchenyi-szálloda és kávéház. (Tul. Kellner Lajos.) Üzleti kartársaknak olesó, kedvezményes áru szobák.

Nagybánya. *Rumpold Gyula* »Nagy-szálloda«-ja. Elsőrangú szálloda, kávéház és étterem.

Nagykanizsa. *Szarvas-szálloda.* (Tulajd. özv. Tinágl Lajosné) Elsőrangú fogadó, nagy kényelemmel berendezett szobák, elegáns étterem és kávéházi helyiségek.

Gálóvits András »Polgári-egyleti vendéglője.« Kitünő minőségű szalai termésű borok, olesó magyaros konyha.

Merkly János vendéglője, Kinizsi-utca. Tiszta magyar konyha, termelőktől vett borok.

Korona-fogadó, tulajd. Bogenrieder József.) a főtcán. Étterem, sörház és kávéházi helyiségek.

Bayer Gyula vendéglője. Kossuth Lajos-utca. Termelőktől vett borok, magyaros konyha.

Cár János »Vaskapu«-szállodája. Jó magyar konyha és kitünő italok.

Nyitra. *Pitler és Hauser* »Hungaria«-szállodája. Elsőrendű fogadó. Magyar konyha, termelőktől vett borok.

Nagyvárad. *Karner Gyula* »Rimanócy« szállodája. Elsőrangú fogadó. Termelőktől vett borok.

Pápa. *Zsilinszky Lajos* »Griff«-szállodája. Elsőrangú fogadó, az utazóközönség kedvelt szállodája.

Pécs. *Abrahám István* vendéglője, Szigeti-oroszág. Termelőktől beszerzett borok. Olesó magyar konyha.

Jakab Imre vendéglője. Saját termésű »kutyogós borok«, izletes magyar konyha.

Vadember-szálloda» (Mayer Lajos tul.) a város központján. Az utazók régi fogadója. Saját termésű borok, magyar konyha.

Cserta Vince »Magyar király«-szállodája. Söröző, étterem és kávéház. Olesó szobák.

Hungaria-kávéház és söröző (Schvare P. Ferenc tul.) Elsőrangú kávéház a város központján. Hideg buffé.

Pannónia-kávéház. (Pitler N. János tul.) A város legelőkelőbb helyén. A helyi és vidéki pincér urak találkozója.

Fenrich Lajos vendéglője, Indóház-u. 21. (saját ház). Saját termésű borok, olesó magyar konyha.

Jenovay József »Zöldhordó«-vendéglője Sörház-utca. Olesó konyha, termelőktől beszerzett borok.

Ladika István vendéglője, volt »Schubert«-vendéglő. Budai vásártér környékének találkozó helye.

Matlakovits István »Isten áldás«-vendéglője. — Pécs bánya-telepi termelőktől beszerzett borok.

Radoesay Imre »Korona-szállodája.« Szigeti-oroszág. Olesó magyar konyha. Saját termésű kitünő muskatály és asztali borok.

Schnell József vendéglője, Pálya-utca 1. A budai vásártérrel találkozó helye.

Udvarly Nándor »Turin város«-fogadója. Siklósi-oroszág. Jó hegyi borok, olesó reggeli s ebédkoszt.

Ifj. Zidarits József vendéglője, Makár-u. 7. sz. Saját termésű kutyogós borok, minden pénteken halászlé.

Sümege. *Mesterházy Sándor* »Korona«-szállodája. Saját termésű jó borok, magyaros konyha.

Talabér Károly vendéglőfogadója a Bányához. Saját termésű borok mérése, kicsiny és nagyban.

Szeged. *Juránovits F.* »Tisza-szálloda.« Az alföldi legszebb fogadója. Mind utcai szobák, teliért étterem és kávéház.

Fekete Sas«-szálloda. (Adam Odón szállodája és vig mulatója.) Olesó szobák, étterem és kávéház.

Szatmár. *Pongrácz Lajos* vendéglője a kath. körben. Saját termésű érmelléki borok. Magyaros konyha.

Sárvár. *Ritter L.* »Korona-szállodája« saját termésű borok, olesó jó magyar konyha.

Szegzárd. *Haspelt József* »Szegzárd«-szállodája. Saját termésű szegzárdi borok, magyaros konyha.

Székesfehérvár. *Barnai Ignác* »Magyar király«-szállodája a város központján. Elsőrangú fogadó.

Emters János »Fekete Sas«-szállodája. Étterem, kávéház. Saját termésű borok.

Szombathely. »Hungaria«-nagy-szálló. (Pösch Károly és Gyula.) Elsőrangú fogadó a központon.

Köhler György vendéglője a barátok templomával szemben. Balatoni borok, olesó konyha.

Sopron. *Krausz J.* »Fehér rózsá«-szállodája. Elsőrangú fogadó, magyar konyha, termelőktől vett borok.

S.-A.-Ujhely »Magyar Király«-szálloda. (Csernicky I. tulajd.) Előkelő étterem, söröző.

Kovatics-étterem és sörház. A városház-épületben s a színházzal kapcsolatban. Olesó konyha, kitünő italok.

Frisch J. »Magyar király«-kávéháza. A helybeli és vidéki kartársak találkozó helye.

Szolnok. *Müller és Vesztér* »Kossuth«-szállodája az állomásnál szemben. Olesó vendégszobák, magyaros konyha.

Szentes. *Halász János* »Petőfi«-szállodája. Elsőrangú fogadó, kitünő csongrádi borok.

Temesvár. . . . »Illits« . . . Hungaria nagy-szállodája, belváros. A délvidék legegységesebb vendéglőfogadója. Étterem, teliért, söröző és előkelő komforttal berendezett kávéház.

Hanulld János »Korona«-szállodája, a jözséfvárosi indóházzal szemben. Olesó magyar konyha, termelőktől vett borok.

Gombas István »Pacsirtamező«-vendéglője, a gyárvárosi indóházzal szemben. Györkényi és szalai borok.

Schubert Péter »Strucmadár«-szállodája. Jözséfváros, közel az indóházhoz. Olesó magyar konyha, tiszta borok.

Zalaegerszeg. *Domonkos Ignác* »Korona«-szállodája, a város központján. Étterem és söröző-helyiségek.